ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1996

Vyhlásené: 16.10.1996 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

291

ZÁKON
NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 13. septembra 1996

o odrodách a osivách

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

§ 1
Predmet zákona

(1) Tento zákon upravuje

a) práva a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb pri registrácii odrôd a klonov poľnohospodárskych plodín a lesných drevín a pri výrobe a uvádzaní osív a sadív (ďalej len „osivo“) poľnohospodárskych plodín a lesných drevín do obehu,

b) pravidlá výkonu štátnej odbornej kontroly a skúšania osív, odrôd a klonov poľnohospodárskych plodín a lesných drevín.

(2) Tento zákon sa nevzťahuje na osivá, odrody a klony poľnohospodárskych plodín a lesných drevín používané na výskumné a pokusné účely alebo na šľachtenie nových odrôd. Osivá odrôd a klonov určených na výskumné a pokusné účely alebo na šľachtenie nových odrôd sa nesmie použiť na iné účely. ani uviesť do obehu.

§ 2
Vymedzenie pojmov

(1) Odroda je skupina rastlín v rámci najnižšieho známeho botanického taxónu, ktorú možno definovať podľa prejavu znakov vyplývajúcich z daného genotypu alebo z kombinácie genotypov, odlíšiť ju od akejkoľvek inej skupiny rastlín podľa prejavu aspoň jedného z uvedených znakov a považovať ju za jednotnú s ohľadom na jej schopnosť nemeniť sa pri rozmnožovaní.

(2) Odlišná odroda je odroda, ktorá sa zreteľne odlišuje podľa prejavu aspoň jedného opísateľného a dobre rozpoznateľného významného znaku alebo vlastnosti alebo podľa kombinácie viacerých znakov alebo vlastností od akejkoľvek inej odrody, ktorá je všeobecne známa[1]) ku dňu podania prihlášky.

(3) Vyrovnaná odroda je odroda, ktorá zostáva dostatočne rovnorodá pri prejave tých znakov alebo vlastností, ktoré sa zisťujú skúškami na odlišnosť, ako aj pri prejave akýchkoľvek iných

znakov alebo vlastností uvedených v opise odrody okrem odchýlok, ktoré môžu vyplývať z určitých zvláštností jej rozmnožovania.

(4) Stála odroda je odroda, ktorá si v každej generácii alebo po každom cykle množenia zachováva svoje pôvodné rozlišovacie znaky alebo vlastnosti.

(5) Klony sú všetky jedince, ktoré sú nepohlavne rozmnožené z tej istej materskej rastliny, majúce identický genotyp.

(6) Multiklonálna varieta je definovaný súbor klonov jedného druhu, v prípade medzidruhových hybridov rodu lesnej dreviny, zostavený na účely rozptylu rizík vyplývajúcich zo zníženia genetickej diverzity.

(7) Geneticky modifikovaná rastlina je rastlina, ktorej genetický materiál bol upravený umelým prenosom genetickej informácie s výnimkou umelého opelenia, oplodnenia in vitro, mutácie alebo fúzie buniek prirodzene kríţiteľných rastlín.

(8) Hospodárska hodnota je súhrn hospodárskych vlastností, ktoré udávajú dôvod vhodnosti na pestovanie odrody na území Slovenskej republiky (najmä úrodnosť odrody, zdravotný stav odrody, jej kvalitu).

(9) Štátne odrodové skúšky sú úradný postup preverovania vlastností a znakov odrôd poľnohospodárskych plodín na účely zistenia, či odroda spĺňa požiadavky ustanovené týmto zákonom na registráciu v Štátnej odrodovej knihe.

(10) Majiteľ odrody alebo majiteľ klonu je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá vo vlastnom mene na vlastné náklady vytvorila odrodu alebo financovala jej vytvorenie.

(11) Udržiavateľ odrody je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá vykonáva alebo zabezpečuje udržiavacie šľachtenie odrody.

(12) Udržiavacie šľachtenie je postup zabezpečujúci po dobu registrácie odrody zásobovanie trhu základným osivom zachovávajúcim jej odlišnosť, stálosť, vyrovnanosť a hospodársku hodnotu.

(13) Sadivo sú hľuzy, cibule, podzemky, poplazy, vrúble, odrezky, podpníky, škôlkárske výpestky, sadenice a iné časti rastlín určené na rozmnožovanie vrátane výpestkov získaných z bunkových alebo z pletivových kultúr.

(14) Osivo sú upravené semená určené na výsev, ktoré zodpovedajú požiadavkám tohto zákona.

(15) Uznané osivo je osivo, ktoré zodpovedá predpísaným požiadavkám a je uznané na základe výsledkov prehliadok množiteľských porastov a laboratórnych rozborov vykonaných Ústredným kontrolným a skúšobným ústavom poľnohospodárskym (ďalej len „kontrolný ústav“).

(16) Kategória osiva je označenie spôsobu uznávania a kontroly vyrobeného osiva podľa jednotlivých druhov poľnohospodárskych plodín.

(17) Základné osivo je osivo registrovanej odrody vyrobené v udržiavacom šľachtení a uznané kontrolným ústavom.

(18) Certifikované osivo je osivo vyrobené bezprostredne zo základného osiva a uznané kontrolným ústavom.

(19) Štandardné osivo je osivo registrovanej odrody vyrobené z uznaného osiva, za ktorého vlastnosti zodpovedá výrobca a ktoré podlieha následnej kontrole kontrolným ústavom.

(20) Obchodné osivo je osivo neregistrovaných druhov, ktoré spĺňa predpísané požiadavky tejto kategórie, za ktorého vlastnosti zodpovedá výrobca a ktoré podlieha následnej kontrole kontrolným ústavom.

(21) Uvádzanie osiva do obehu je vyskladnenie, ponuka na účely predaja, predaj alebo akýkoľvek iný spôsob prevodu osiva na inú osobu pri podnikaní.[2])

DRUHÁ ČASŤ
ODRODY POĽNOHOSPODÁRSKYCH PLODÍN

§ 3
Štátne odrodové skúšky

(1) Registrácia odrôd sa vykonáva na základe výsledkov štátnych odrodových skúšok (ďalej len „odrodové skúšky"), o vykonanie ktorých požiada fyzická osoba alebo právnická osoba.

(2) Prihlášku na vykonanie odrodových skúšok je oprávnená podať kontrolnému ústavu fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá má trvalý pobyt alebo sídlo na území Slovenskej republiky, ak je

a) majiteľom odrody, alebo

b) udržiavateľom odrody, alebo

c) právnym nástupcom alebo povereným zástupcom osoby uvedenej v písmene a) alebo v písmene b)

(ďalej len „prihlasovateľ").

(3) Prihlasovateľ je povinný kontrolnému ústavu

a) podať prihlášku v štátnom jazyku[3]) na tlačive a v termíne, ktorý určí kontrolný ústav,

b) poskytnúť bezplatne osivo v množstve, kvalite a v termíne, ktorý určí kontrolný ústav,

c) priložiť pri určených druhoch poľnohospodárskych plodín doklad o výsledkoch predskúšok vykonaných podľa metodických požiadaviek kontrolného ústavu,

d) doložiť v prípade, ak odroda zahŕňa geneticky modifikované rastliny, súhlas Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky[4]) s pestovaním odrody v poľných podmienkach.

(4) Kontrolný ústav rozhodne o zaradení odrody do odrodových skúšok, ak prihláška spĺňa podmienky ustanovené v odsekoch 2 a 3.

(5) Kontrolný ústav môže do odrodových skúšok výnimočne zaradiť aj odrodu, ktorá nemá majiteľa a jej udržiavateľ ju do odrodových skúšok neprihlásil, ak je verejný záujem na jej odskúšaní na území Slovenskej republiky. Náklady na tieto odrodové skúšky znáša kontrolný ústav.

§ 4
Registrácia odrody

(1) Pri poľnohospodárskych plodinách, ktoré sú uvedené v zozname druhov, možno do obehu uvádzať iba osivo odrôd registrovaných v Štátnej odrodovej knihe.

(2) Odrody druhov poľnohospodárskych plodín, ktoré nie sú uvedené v zozname druhov podľa odseku 1, sa registrujú iba na žiadosť prihlasovateľa.

(3) Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo") vydá rozhodnutie o registrácii odrody na základe návrhu kontrolného ústavu, iba ak

a) odrodové skúšky vykonané kontrolným ústavom preukázali jej odlišnosť, vyrovnanosť, stálosť a hospodársku hodnotu, ktorá je podmienkou registrácie [§ 12 písm. b)],

b) sú splnené požiadavky ustanovené v § 8,

c) odrodové skúšky preukázali, že odroda prispeje k zachovaniu a zlepšeniu poľnohospodárskej výroby, k zlepšeniu kvality produktov určených na výživu ľudí a zvierat, nemá nepriaznivý vplyv na zdravie ľudí a zvierat a na životné prostredie,

d) je zabezpečené jej udržiavacie šľachtenie.

(4) Ak odroda nespĺňa podmienky uvedené v odseku 3, ministerstvo na návrh kontrolného ústavu rozhodnutím

a) zamietne registráciu odrody, alebo

b) vylúči odrodu z odrodových skúšok pred ich skončením, alebo

c) predĺži trvanie odrodových skúšok so súhlasom prihlasovateľa, najviac však o jeden rok.

§ 5
Trvanie a predĺženie registrácie odrody

(1) Odroda sa registruje po dobu

a) 10 rokov, ak ide o jednoročné druhy,

b) 15 rokov, ak ide o viacročné druhy,

c) 25 rokov, ak ide o vinič hroznorodý, chmeľ alebo ovocné dreviny vrátane podpníkov,

na základe rozhodnutia o registrácii, ktoré sa zapisuje do Štátnej odrodovej knihy.

(2) Ministerstvo na žiadosť prihlasovateľa rozhodnutím predĺži dobu registrácie odrody o také isté obdobie, ako je pri jednotlivých druhoch uvedené v odseku 1, ak kontrolný ústav preskúšaním zistí, že odroda spĺňa podmienky na registráciu uvedené v § 4 ods. 3.

(3) Žiadosť o predĺženie doby registrácie podáva prihlasovateľ kontrolnému ústavu pri druhoch uvedených v odseku 1 písm. a) a b) dva roky pred uplynutím doby registrácie, pri druhoch uvedených v odseku 1 písm. c) päť rokov pred uplynutím doby registrácie.

(4) Kontrolný ústav môže pri odrodách, ktoré zaradil podľa § 3 ods. 5, navrhnúť ministerstvu predĺžiť dobu registrácie odrody registrovanej podľa § 4, ak je na predĺžení doby registrácie verejný záujem.

§ 6
Zrušenie registrácie odrody

(1) Ministerstvo na návrh kontrolného ústavu zruší rozhodnutie o registrácii odrody

a) na žiadosť prihlasovateľa,

b) ak odroda už nie je stála alebo vyrovnaná,

c) ak odroda už nemá hospodársku hodnotu, ktorá bola podmienkou registrácie,

d) ak prihlasovateľ bezplatne nedodá osivo na odrodové skúšky alebo neposkytne informácie nevyhnutné na ich vykonanie,

e) ak nie je umožnená kontrola udržiavacieho šľachtenia a jeho dokumentácie,

f) ak stav udržiavacieho šľachtenia a jeho dokumentácie neumožňuje dodržanie podmienok na registráciu odrody podľa § 4 ods. 3 písm. a), alebo ak nie je zabezpečené udržiavacie šľachtenie odrody,

g) ak prihlasovateľ neuhradil náklady za vykonanie skúšky a náklady za vykonanie kontroly po registrácii odrody.

(2) Po zrušení rozhodnutia o registrácii odrody možno osivo uvádzať do obehu najviac dve po sebe nasledujúce vegetačné obdobia.

§ 7
Štátna odrodová kniha

(1) Zápis odrody do Štátnej odrodovej knihy, ktorou sa rozumie zoznam všetkých odrôd registrovaných v Slovenskej republike vedený kontrolným ústavom, vykoná kontrolný ústav na základe rozhodnutia ministerstva podľa § 4 ods. 3.

(2) Do Štátnej odrodovej knihy sa zapisuje

a) názov odrody,

b) evidenčné číslo odrody, pod ktorým je zapísaná v Štátnej odrodovej knihe,

c) latinský názov druhu, ku ktorému odroda patrí,

d) slovenský názov druhu, ku ktorému odroda patrí,

e) obchodný názov (meno a priezvisko) a sídlo (trvalý pobyt) prihlasovateľa odrody,

f) obchodný názov (meno a priezvisko) a sídlo (trvalý pobyt) majiteľa odrody,

g) obchodný názov (meno a priezvisko) a sídlo (trvalý pobyt) udržiavateľa odrody,

h) dátum prihlásenia odrody do odrodových skúšok,

i) dátum zaradenia odrody do odrodových skúšok,

j) dátum nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o registrácii odrody.

(3) Do Štátnej odrodovej knihy sa zapisuje aj dátum predĺženia registrácie odrody a dátum odňatia registrácie odrody.

(4) Každú zmenu údajov o registrovanej odrode uvedených v odseku 2 je majiteľ a udržiavateľ odrody povinný do 30 dní písomne oznámiť kontrolnému ústavu.

(5) Kontrolný ústav každoročne zostavuje zoznam odrôd registrovaných v Štátnej odrodovej knihe (ďalej len „listina registrovaných odrôd“), ktorý vydáva ministerstvo vo svojom vestníku.

§ 8
Názov odrody

Názov odrody

a) nesmie byť zložený len z čísel,

b) nesmie byť zhodný alebo zameniteľný s názvom používaným v tuzemsku alebo v zahraničí pre registrovanú odrodu rovnakého alebo príbuzného rastlinného druhu,

c) nesmie vyvolávať nesprávne predstavy o hodnote, vlastnostiach alebo pôvode odrody,

d) nesmie obsahovať slovenské alebo latinské botanické názvy,

e) nesmie odporovať verejnému záujmu,

f) musí zodpovedať požiadavkám osobitného predpisu,[3])

g) nesmie byť odlišný od názvu uvedeného v šľachtiteľskom osvedčení vydanom podľa osobitného zákona.[1])

§ 9
Udržiavacie šľachtenie odrody

Udržiavateľ odrody je povinný počas trvania odrodových skúšok a doby registrácie odrody

a) zabezpečiť udržiavacie šľachtenie na udržiavanie znakov a vlastností odrody, na ktorých základe bola odroda zaregistrovaná,

b) zabezpečiť dodávku základného osiva do množiteľského cyklu,

c) dodať na vyžiadanie kontrolného ústavu kontrolné vzorky osiva registrovanej odrody na účely overovania požiadaviek, na ktorých základe bola odroda zaregistrovaná,

d) predložiť na vyžiadanie kontrolného ústavu dokumentáciu udržiavacieho šľachtenia,

e) viesť záznamy o udržiavacom šľachtení, o používanej metóde udržiavacieho šľachtenia a o množstve vyrobeného osiva a uchovávať tieto záznamy po dobu troch rokov od vyhotovenia záznamu.

§ 10
Informácie o odrodách

(1) Každý má právo oboznámiť sa

a) s vlastnosťami a znakmi registrovaných odrôd a odporúčaných odrôd, ktoré zistil kontrolný ústav,

b) s názvami skúšaných odrôd, menami a adresami ich majiteľov, udržiavateľov a osôb majúcich práva k odrode podľa osobitného zákona,[1])

c) s popismi odrôd (§ 17 ods. 2),
ktoré sú uložené v kontrolnom ústave.

(2) Kontrolný ústav umožní tomu, kto preukáže právny záujem, aby sa oboznámil s výsledkami poľných skúšok na odlišnosť, vyrovnanosť, stálosť a hospodársku hodnotu vykonávanými kontrolným ústavom.

§ 11
Zoznam odporučených odrôd

(1) Zoznam odporučených odrôd, ktorým sa rozumie zoznam odrôd, ktoré sú najvhodnejšie na pestovanie v určitom regióne alebo na určité spôsoby využitia pri určených druhoch poľnohospodárskych plodín, obsahuje skúškami overené a preukázané údaje, ktoré sa zisťujú na základe komplexného vyhodnotenia ich hospodárskych vlastností.

(2) Skúšky hospodárskych vlastností na účely zápisu do Zoznamu odporučených odrôd vykonáva kontrolný ústav.

(3) Zoznam odporučených odrôd každoročne zostavuje a zverejňuje kontrolný ústav.

§ 12
Všeobecne záväzné právne predpisy na vykonanie zákona

Ministerstvo ustanoví všeobecne záväzným právnym predpisom

a) zoznam druhov poľnohospodárskych plodín podliehajúcich povinnej registrácii podľa § 4 ods. 1,

b) druhy poľnohospodárskych plodín, pre ktoré je podmienkou registrácie overenie hospodárskej hodnoty podľa § 4 ods. 3 písm. a),

c) druhy poľnohospodárskych plodín, pri ktorých sa pri prihlásení odrody do odrodových skúšok vyžaduje predloženie výsledkov predskúšok, podrobnosti o vykonávaní predskúšok a

odrodových skúšok, o poskytovaní osiva na vykonanie odrodových skúšok a o náležitostiach, ktoré musí obsahovať prihláška do odrodových skúšok podľa § 3,

d) podmienky na výkon udržiavacieho šľachtenia a podrobnosti o vedení dokumentácie podľa § 9,

e) druhy poľnohospodárskych plodín, ktorých odrody sa budú skúšať na účely zápisu do Zoznamu odporučených odrôd aj na určenie spôsobu vykonávania skúšok, komplexného hodnotenia hospodárskych vlastností odrôd a bližších podmienok zápisu odrody do Zoznamu odporučených odrôd podľa § 11.

TRETIA ČASŤ
OSIVO POĽNOHOSPODÁRSKYCH PLODÍN

§ 13
Podmienky výroby, spracovania a uvádzania osiva do obehu

(1) Ten, kto na účely podnikania osivo vyrába alebo spracúva, alebo uvádza do obehu (ďalej len „výrobca“), musí byť držiteľom osvedčenia o odbornej spôsobilosti výrobcu (ďalej len „osvedčenie“), ktoré vydáva kontrolný ústav.

(2) Osvedčenie podľa odseku 1 vydá kontrolný ústav žiadateľovi, ktorý

a) absolvoval strednú alebo vysokú školu poľnohospodárskeho alebo prírodovedeckého zamerania poskytujúceho vzdelanie v odbore rastlinnej výroby,

b) úspešne vykonal skúšku odbornej spôsobilosti [§ 22 písm. h)].

Ak je žiadateľom právnická osoba, musí tieto podmienky spĺňať jej zamestnanec.

(3) Kontrolný ústav vedie evidenciu osôb, ktorým sa vydalo osvedčenie podľa odseku 1. Držiteľ osvedčenia je povinný do 30 dní oznámiť kontrolnému ústavu všetky zmeny údajov zapísaných v osvedčení.

(4) Ustanovenia odsekov 1 a 2 sa nevzťahujú na toho, kto osivo nakupuje na tuzemskom trhu a uvádza ho do obehu len v malom originálnom spotrebiteľskom balení predajom konečnému spotrebiteľovi.

(5) Kontrolný ústav rozhodnutím osvedčenie zruší a držiteľa osvedčenia z evidencie vyradí, ak

a) zistí, že držiteľ osvedčenia po dobu troch kalendárnych rokov nasledujúcich po sebe nevykonáva ohlásenú činnosť, alebo

b) o vyradenie zo zoznamu sám písomne požiadal, alebo

c) porušuje povinnosti vyplývajúce z tohto zákona.

§ 14
Podmienky uvádzania osiva do obehu

(1) Do obehu možno uvádzať osivo druhov poľnohospodárskych plodín, ktorých odrody sú registrované v Štátnej odrodovej knihe, iba

a) ak je podľa tohto zákona uznané ako základné alebo certifikované osivo,

b) ako štandardné osivo, ak sú splnené požiadavky podľa § 16.

(2) Osivo neregistrovaných druhov poľnohospodárskych plodín podľa tohto zákona sa môže uvádzať do obehu ako

a) obchodné osivo podľa § 17,

b) základné osivo alebo certifikované osivo, ak ide o línie alebo komponenty na výrobu registrovaných hybridov.

§ 15
Uznávanie osiva

(1) Uznávaniu kontrolným ústavom podliehajú

a) množiteľské porasty určené na výrobu základného osiva alebo certifikovaného osiva,

b) osivá pochádzajúce z uznaných množiteľských porastov v kategóriách základné osivo a certifikované osivo v predpísaných generáciách.

(2) Výrobca je povinný písomne požiadať kontrolný ústav o uznanie množiteľských porastov a osiva podľa odseku 1.

(3) Kontrolný ústav na základe výsledkov skúšok rozhodne o uznaní množiteľských porastov alebo osiva.

§ 16
Podmienky výroby štandardného osiva

(1) Štandardné osivo sa musí vyrobiť z príslušnej generácie uznaného osiva v jednom množiteľskom cykle pri zachovaní počtu predpísaných generácií jednotlivých druhov.

(2) Evidovaný výrobca štandardného osiva je povinný podľa požiadaviek kontrolného ústavu

a) vykonávať hodnotenia množiteľských porastov,

b) vykonávať analýzy osiva,

c) odoberať vzorky a uchovávať ich po dobu troch rokov,

d) viesť prehľad o výrobe štandardného osiva a ďalšie záznamy,

e) deklarovať odberateľovi vlastnosti štandardného osiva vydaním osvedčenia o pôvode a kvalite,

f) viesť evidenciu o predaji štandardného osiva.

§ 17
Podmienky výroby obchodného osiva

(1) Osivo tých druhov poľnohospodárskych plodín, ktorých odrody nie sú registrované podľa tohto zákona, sa môže uvádzať do obehu len v kategórii obchodné osivo bez označenia odrody.

(2) Názov odrody pri obchodnom osive sa na základe žiadosti môže uvádzať, iba

a) ak ide o chránenú odrodu podľa osobitného zákona,[1]) alebo

b) ak je opis odrody uložený v kontrolnom ústave a názov odrody je zapísaný v zozname uložených opisov vedených kontrolným ústavom.

(3) Kontrolný ústav zapíše názov odrody a uloží jej opis podľa odseku 2 písm. b), len ak opis jednoznačne odrodu odlišuje od iných odrôd všeobecne známych[1]) a názov odrody spĺňa požiadavky uvedené v § 8.

(4) Za správnosť opisu odrody podľa odseku 3 zodpovedá výrobca obchodného osiva, ktorý opis odrody odovzdá kontrolnému ústavu.

(5) Výrobca obchodného osiva je odberateľovi povinný písomne deklarovať vlastnosti obchodného osiva vydaním osvedčenia o kvalite.

(6) Zoznam uložených opisov odrôd podľa odseku 3 zverejňuje každoročne ministerstvo vo svojom vestníku.

§ 18
Podmienky prípravy zmesí

(1) Výrobca môže podľa požiadaviek trhu pripravovať osivo v zmesiach druhov alebo odrôd.

(2) Zmes môže obsahovať iba

a) osivo uznané v ktorejkoľvek generácii množenia,

b) štandardné osivo s platným osvedčením o kvalite a pôvode,

c) obchodné osivo vyrobené podľa tohto zákona s platným osvedčením o kvalite.

(3) Výrobca je povinný

a) ohlásiť kontrolnému ústavu výrobu zmesí najmenej mesiac pred jej začiatkom spolu s údajmi o zložení zmesi v percentuálnom pomere podľa druhov a odrôd rastlín a s obchodným názvom a označením zmesi,

b) z každej pripravenej obchodnej dávky osiva v zmesi odobrať vzorku a uchovať ju po dobu troch rokov.

§ 19
Podmienky uvádzania dovezeného osiva do obehu

(1) Dovezené osivo možno uvádzať do obehu, iba ak je v krajine jeho pôvodu vydaný certifikát o odrodovej pravosti a semenárskej kvalite a zodpovedá podmienkam tohto zákona.

(2) Na jedno vegetačné obdobie možno pri viacročných druhoch poľnohospodárskych plodín na dobu trvania prvého zásevu doviezť osivo neregistrovaných odrôd pri druhoch, ktoré podliehajú registrácii podľa tohto zákona, ak je na základe zmluvy upravované alebo rozmnožované výhradne na vývoz.

(3) Dovezené osivo podľa odseku 1 kontrolný ústav preskúša, či zodpovedá kvalitatívnym požiadavkám ustanoveným pre jednotlivé druhy poľnohospodárskych plodín [§ 22 písm. b), c) a d)].

(4) Dovozca osiva je povinný písomne oznámiť kontrolnému ústavu dovoz a do troch dní od jeho uskutočnenia požiadať o odber vzoriek na účely kontroly a posúdenia zhody v kvalitatívnych požiadavkách.

§ 20
Označovanie a balenie osiva

(1) Osivo možno uvádzať do obehu len v obaloch vylučujúcich ich zámenu a uzatvorených tak, že je zachovaná možnosť kontroly pôvodnosti obsahu. Túto požiadavku musia spĺňať aj obaly použité na vytvorenie zväzkov rastlín, veľkoobjemové vaky a kontajnery. Výrobca osiva je povinný používať predpísaný spôsob balenia, označovania obalov a plombovanie.

(2) Údaje na označení musia byť dobre čitateľné, nezmazateľné a v štátnom jazyku.[3])

(3) Na každom obale musia byť uvedené tieto údaje:

a) obchodný názov alebo meno a sídlo výrobcu, baliarne alebo distribútora,

b) názov druhu alebo druhov, ak ide o zmes, aj percentuálne zastúpenie zmesi jednotlivých druhov,

c) názov odrody alebo odrôd pri zmesiach, ak nejde o obchodné osivo podľa § 17 ods. 1 zákona,

d) kategória osiva,

e) označenie generácie pri základnom alebo pri certifikovanom osive,

f) identifikačné číslo alebo číslo dávky,

g) rok úrody,

h) čistá hmotnosť alebo počet kusov v balení,

i) názov použitého moridla a jeho účinná látka.

(4) Na obale, v ktorom sa uvádza do obehu osivo určené pre malospotrebiteľa – malé originálne spotrebiteľské balenie, musí byť uvedený aj dátum balenia a doba použitia.

§ 21
Povinnosti vlastníkov a nájomcov okolitých pozemkov

Vlastníci alebo nájomcovia pozemkov v okolí množiteľských porastov sú na základe upozornenia výrobcu osiva povinní

a) zdržať sa pestovania takých druhov, ktoré by mali za následok nežiadúce opelenie množiteľských porastov alebo prenos chorôb na tieto porasty,

b) chrániť pozemky a porasty pred napadnutím škodlivými činiteľmi[5]) a vykonávať potrebné opatrenia na ich likvidáciu.

§ 22
Všeobecne záväzné právne predpisy na vykonanie zákona

Ministerstvo ustanoví všeobecne záväzným právnym predpisom

a) druhy poľnohospodárskych plodín, ktorých osivo sa uvádza do obehu, najmä morené,

b) podmienky uznávania množiteľského porastu, ukazovatele a kritériá na uznávanie osiva, označovanie kategórií a generácií množenia a predpísané počty generácií jednotlivých druhov,

c) požiadavky na výrobu, kvalitu, uvádzanie štandardného osiva do obehu, náležitosti osvedčenia o pôvode a kvalite a náležitosti evidencie,

d) požiadavky na výrobu, kvalitu, uvádzanie obchodného osiva do obehu, náležitosti osvedčenia o kvalite a náležitosti evidencie,

e) podrobnosti o obaloch, ich označovaní a uzatváraní a požiadavky na malospotrebiteľské balenie osiva,

f) oblasti na výrobu základného zemiakového sadiva a pravidlá pestovania zemiakov v týchto oblastiach,

g) podmienky výkonu kontroly dovezeného osiva,

h) podrobnosti o príprave na skúšku a o vykonaní skúšky odbornej spôsobilosti na činnosti uvedené v § 13 a o vydaní osvedčenia,

i) spôsob skúšania a označovania uznaného osiva druhov poľnohospodárskych plodín vyrobeného z meristémových kultúr alebo iným postupom vhodným na výrobu zdravého osiva,

j) spôsob a rozsah výkonu kontroly kvality osiva poľnohospodárskych plodín a lesných drevín uvádzaných do obehu.

ŠTVRTÁ ČASŤ
OSOBITNÉ USTANOVENIA PRE LESNÉ DREVINY

§ 23
Registrácia klonov a multiklonálnych variet lesných drevín

(1) Lesnícky výskumný ústav (ďalej len „lesnícky ústav“) zaradí do štátnych klonových skúšok, ktoré vykonáva vo svojich zariadeniach, klon alebo multiklonálnu varietu na základe písomnej prihlášky prihlasovateľa.

(2) Ministerstvo rozhodne o registrácii klonu alebo multiklonálnej variety na základe návrhu lesníckeho ústavu, iba ak výsledky štátnych klonových skúšok vykonané lesníckym ústavom preukázali, že klon alebo multiklonálna varieta spĺňajú požadované znaky a požiadavky na ekologickú alebo na hospodársku hodnotu.

(3) Ak ministerstvo rozhodlo o registrácii klonu alebo multiklonálnej variety podľa odseku 2, lesnícky ústav ju zapíše do Štátnej klonovej knihy, ktorou sa rozumie zoznam vybraných klonov a multiklonálnych variet registrovaných na obchodné využívanie v Slovenskej republike alebo na vývoz a skúšanie sústavne overovaných údajov o nich.

(4) Ak klon, multiklonálna varieta alebo aj niektorý jej komponent nespĺňa požiadavky na ekologickú alebo na hospodársku hodnotu, ministerstvo na návrh lesníckeho ústavu rozhodne o jej vylúčení zo štátnych klonových skúšok.

(5) Lesnícky ústav každoročne uverejňuje výpis zo Štátnej klonovej knihy v Listine rajonizovaných klonov a multiklonálnych variet, ktorá obsahuje

a) údaje o rajonizovaných klonoch a multiklonálnych varietách,

b) údaje o klonoch a multiklonálnych varietách odporúčaných na pestovanie.

(6) Klon alebo multiklonálna varieta sa registruje po dobu 20 rokov na základe rozhodnutia o registrácii, ktoré sa zapisuje do Štátnej klonovej knihy.

§ 24
Kontrola klonov a multiklonálnych variet po registrácii

(1) Lesnícky ústav registrované klony a multiklonálne variety skúša vo svojich zariadeniach.

(2) Udržiavateľ klonu alebo multiklonálnej variety je povinný po dobu registrácie uvedenej v § 23 ods. 6 viesť záznamy o spôsobe a rozsahu množenia a predkladať ich na požiadanie lesníckemu ústavu.

Osobitné ustanovenia

§ 25

Ak sa na obnovu lesných porastov a zalesňovanie plôch na to určených používa reprodukčný materiál dopestovaný vegetatívnym spôsobom, ktorým sú sadenice z osových alebo z koreňových odrezkov alebo sadenice z rastlinných pletív, množiteľský materiál sa musí získavať z výberových stromov a špeciálnych lesných kultúr klonov alebo z multiklonálnych variet registrovaných v Štátnej klonovej knihe.

§ 26

(1) Dovážať alebo vyvážať osivo a sadenice klonov a multiklonálnych variet lesných drevín možno len so súhlasom lesníckeho ústavu, ak sú registrované v Štátnej klonovej knihe. Lesnícky ústav môže preskúšať, či dovezené osivo, klony alebo multiklonálne variety lesných drevín zodpovedajú kvalitatívnym požiadavkám na ich jednotlivé druhy.[6])

(2) Semená a sadenice lesných drevín môžu uvádzať do obehu iba fyzické osoby a právnické osoby, ktoré sú držiteľmi osvedčenia o odbornej spôsobilosti podľa osobitného zákona.[7])

§ 27

(1) Ak nie je ustanovené inak, ustanovenia druhej a tretej časti zákona, najmä § 3, 9, 14 a 20 sa pre reprodukčný materiál lesných drevín použijú primerane.

(2) Ministerstvo ustanoví všeobecne záväzným právnym predpisom podmienky na hospodárenie s klonmi a multiklonálnymi varietami lesných drevín v lesnom hospodárstve.

PIATA ČASŤ
ŠTÁTNA ODBORNÁ KONTROLA

§ 28
Orgány štátnej odbornej kontroly

Orgánmi štátnej odbornej kontroly (ďalej len „orgány kontroly“) na úseku skúšania, registrácie a kontroly odrôd a klonov poľnohospodárskych plodín a lesných drevín, skúšania a kontroly osiva uvádzaného do obehu sú

a) ministerstvo,

b) kontrolný ústav,

c) lesnícky ústav,

d) okresné úrady a krajské úrady.

§ 29
Ministerstvo

(1) Ministerstvo

a) riadi výkon kontroly,

b) určuje hlavné úlohy v oblasti skúšania a kontroly odrôd a osív poľnohospodárskych plodín a lesných drevín,

c) zriaďuje odbornú komisiu pre osivo a odrody poľnohospodárskych plodín a klony a multiklonálne variety lesných drevín (ďalej len „komisia“),

d) rozhoduje podľa § 4 ods. 3 a 4, § 5 ods. 2 a 4, § 6 ods. 1 a § 23 ods. 2 a 4,

e) rozhoduje o odvolaniach proti rozhodnutiam kontrolného ústavu,

f) vydáva Listinu registrovaných odrôd,

g) ukladá pokuty podľa tohto zákona.

(2) Komisia má deväť členov, ktorých vymenúva a odvoláva minister pôdohospodárstva Slovenskej republiky zo zástupcov orgánov kontroly a samosprávnych organizácií.[8]) Komisia

a) posudzuje návrhy na rozhodnutia ministerstva podľa § 4 ods. 3 a 4, § 5 ods. 2 a 4, § 6 ods. 1 a § 23 ods. 2 a 4, ukazovatele a kritériá registrácie odrôd a uznávania osiva, metodické postupy a

systémy skúšania a kontroly odrôd a osív na účely prípravy predpisov na vykonanie tohto zákona a návrhy na rozhodnutia o mimoriadnych opatreniach podľa § 39,

b) posudzuje a schvaľuje postup testovania klonov a multiklonálnych variet lesných drevín.

(3) Podrobnosti činnosti komisie upraví štatút, ktorý vydá ministerstvo.

§ 30
Kontrolný ústav

Kontrolný ústav na úseku skúšania a kontroly odrôd a osiva

a) vykonáva skúšanie odrôd a klonov pri určených druhoch poľnohospodárskych plodín na účely ich registrácie,

b) vykonáva preskúšavanie a kontrolu odrôd a klonov pri určených druhoch poľnohospodárskych plodín po ich registrácii posúdením a odskúšaním zhody ich vlastností, na ktorých základe boli odroda alebo klon registrované,

c) vykonáva skúšanie odrôd určených na zápis do Zoznamu odporučených odrôd a počas trvania zápisu odrôd v ňom a vydáva Zoznam odporučených odrôd,

d) rozhoduje podľa § 3 ods. 5, § 13 a § 15 ods. 3,

e) vypracúva návrhy na rozhodnutia ministerstva podľa § 4 ods. 3 a 4, § 5 ods. 2 a 4, § 6 ods. 1 a § 23 ods. 2 a 4,

f) vypracúva kontrolné a skúšobné metodiky kontrolného ústavu,

g) vykonáva uznávanie osiva poľnohospodárskych plodín,

h) vykonáva kontrolu štandardného osiva, obchodného osiva a zmesí poľnohospodárskych plodín,

i) vykonáva kontrolu osiva v priebehu jeho spracovania, balenia a skladovania,

j) vykonáva semenársku kontrolu pri dovoze a vývoze osiva,

k) vykonáva kontrolu osiva na posúdenie a odskúšanie zhody jeho kvality s kvalitou uvedenou v pôvodných dokladoch,

l) vykonáva evidenciu výrobcov, hodnotí ich činnosť a v oprávnených prípadoch ich vylučuje z evidencie,

m) môže vykonávať kontrolu udržiavacieho šľachtenia, nahliadať do dokumentácie podľa § 9 a vykonávať potrebné zistenia alebo preskúšanie odrody.

§ 31
Lesnícky ústav

Lesnícky ústav na úseku skúšania a uznávania semenných zdrojov lesných drevín

a) skúša klony a multiklonálne variety lesných drevín,

b) preskúšava a kontroluje klony a multiklonálne variety lesných drevín po ich registrácii posúdením a odskúšaním zhody ich vlastností, na ktorých základe boli klon alebo multiklonálna varieta registrované,

c) schvaľuje semenné zdroje lesných drevín,

d) kontroluje osivá a sadenice zo schválených semenných zdrojov lesných drevín,

e) kontroluje zber semien a výrobu sadeníc lesných drevín,

f) kontroluje spracúvanie semennej suroviny lesných drevín,

g) kontroluje dodržiavanie zásad pri obhospodarovaní uznaných semenných zdrojov lesných drevín a dodržiavanie provenienčných zásad pri používaní semien a sadeníc lesných drevín,

h) kontroluje dodržiavanie zásad prenosu semien a sadeníc lesných drevín.

§ 32
Vykonanie kontroly

(1) Kontrolný ústav a lesnícky ústav môžu na účely kontroly a skúšania využívať aj výsledky skúšok a zistení iných odborne spôsobilých domácich a zahraničných fyzických osôb alebo právnických osôb.[9])

(2) Fyzické osoby alebo právnické osoby sú povinné kontrolnému ústavu a lesníckemu ústavu pri plnení úloh kontroly

a) umožniť vstup na pozemky a do objektov, kde sa osivo vyrába, balí, spracúva, skladuje a používa, ako aj do objektov, kde sa s ním obchoduje a do dopravných prostriedkov, ktorými sa osivo prepravuje,

b) poskytovať bezodplatný odber primeraného množstva vzoriek a požadovanú dokumentáciu vzťahujúcu sa k predmetu vykonávanej kontroly.

§ 33
Okresné úrady a krajské úrady

Okresné úrady a krajské úrady[10])

a) rozhodujú o zriadení a uznaní semenného zdroja a určujú zásady jeho obhospodarovania,

b) určujú ochrannú lehotu na ťažbu v uznaných semenných zdrojoch,

c) vedú evidenciu semenných zdrojov,

d) plnia iné úlohy stanovené osobitným predpisom.[6])

§ 34
Zverejňovanie informácií

Orgány kontroly nesmú poskytnúť ani uverejniť také údaje, ktoré sú predmetom ochrany podľa osobitných predpisov,[11]) alebo údaje označené prihlasovateľom alebo výrobcom za predmet obchodného tajomstva,[2]) ak nejde o údaje verejne známe.[12])

ŠIESTA ČASŤ
SANKCIE

§ 35
Pokuty

(1) Tomu, kto pri svojom podnikaní podľa § 13 porušuje povinnosti vyplývajúce z tohto zákona tým, že

a) uvedie do obehu alebo dovezie na účely uvedenia do obehu osivo neregistrovaných odrôd alebo klonov druhov poľnohospodárskych plodín, alebo klony a multiklonálne variety lesných drevín, ktoré podliehajú registrácii podľa tohto zákona,

b) nedodrží povinnosti vyplývajúce z ochrany množiteľských porastov,

c) vykoná bez oznámenia kontrolnému ústavu činnosti, pre ktoré musí byť evidovaný kontrolným ústavom,

d) na obnovu lesných plôch alebo na zalesnenie plôch na to určených použije reprodukčný materiál, ktorý nespĺňa podmienky ustanovené týmto zákonom,

e) nedodrží podmienky ustanovené na zber, spracúvanie a uvádzanie semien a sadeníc lesných drevín do obehu,

f) dovezie alebo vyvezie osivo a sadenice lesných drevín bez súhlasu lesníckeho ústavu,

g) nevedie týmto zákonom predpísanú evidenciu a dokumentáciu,

h) marí vykonávanie kontroly,

uloží ministerstvo na návrh kontrolného ústavu alebo lesníckeho ústavu pokutu až do výšky 1 000 000 Sk.

(2) Za opätovné porušenie povinností uvedených v odseku 1 v prípade, ak k nemu došlo v lehote do jedného roka odo dňa uloženia pokuty, uloží ministerstvo pokutu až do výšky 2 000 000 Sk.

(3) Pri určení výšky pokuty sa prihliada najmä na závažnosť, spôsob, dobu trvania a následky protiprávneho konania.

(4) Pokutu možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď sa kontrolný ústav alebo lesnícky ústav o porušení povinností dozvedel, najneskôr však do troch rokov odo dňa, keď k porušeniu povinností došlo.

(5) Okresné úrady a krajské úrady ukladajú ako orgány štátnej odbornej kontroly pokuty podľa osobitného predpisu.[13])

(6) Výnosy z pokút uložených ministerstvom sú príjmom štátneho rozpočtu.

§ 36
Iné opatrenia

(1) Popri pokute uvedenej v § 35 kontrolný ústav alebo lesnícky ústav na základe vykonanej kontroly tomu, kto pri svojom podnikaní podľa § 13 porušuje povinnosti vyplývajúce z tretej a štvrtej časti tohto zákona,

a) pozastaví uvádzanie osiva do obehu až do odstránenia zistených nedostatkov, alebo

b) zakáže uvádzanie osiva do obehu, alebo

c) zakáže zber semien lesných drevín alebo zber plodov zo semenných zdrojov lesných drevín, alebo

d) nariadi likvidáciu osiva.

(2) O odvolaniach proti opatreniam podľa odseku 1 rozhoduje ministerstvo.

SIEDMA ČASŤ
SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 37
Trovy a náklady konania

(1) Trovy uznávacieho konania podľa § 15, náklady na vydávanie certifikátov na kvalitu osiva, kontrolu kvality dovážaného osiva, evidenciu výrobcov, skúšanie a registráciu odrôd a klonov, skúšky a iné odborné služby znáša fyzická osoba alebo právnická osoba, pre ktorú sa uvedené činnosti vykonali.

(2) Cenu za služby vykonávané podľa odseku 1 určí kontrolný ústav vo výške ekonomicky oprávnených nákladov.[14])

(3) Náklady na rozbor vzoriek odobraných kontrolným ústavom v rámci kontroly kvality osiva podľa § 22 písm. j), ako aj pri kontrole kvality štandardného a obchodného osiva v prípade, že sa vyhodnotili ako nevyhovujúce, znáša predajca osiva.

(4) Ustanovenie odseku 3 platí na kontrolu vykonávanú lesníckym ústavom podľa § 24 ods. 2 primerane.

§ 38
Konanie

Na konanie podľa tohto zákona sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní,[15]) ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 39
Prechodné ustanovenia

(1) Odroda registrovaná v Štátnej odrodovej knihe pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona sa považuje za registrovanú, ak prihlasovateľ odrody najneskôr do jedného roka po nadobudnutí účinnosti tohto zákona požiada o predĺženie registrácie.

(2) Povolenia na výrobu, spracovanie a uvádzanie osiva do obehu vydané podľa doterajších predpisov strácajú platnosť najneskôr 18 mesiacov po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.

§ 40
Mimoriadne opatrenia

(1) V prípade vážneho ohrozenia zásobovania trhu certifikovaným osivom odrôd rastlinných druhov podliehajúcich registrácii podľa § 3 ods. 1 môže ministerstvo určiť druhy poľnohospodárskych plodín, ktorých osivo je povolené po dobu jedného roka uvádzať do obehu ako obchodné osivo.

(2) Ak ide o odvrátenie škôd v dôsledku nedostatku osiva registrovaných odrôd, môže ministerstvo povoliť uvádzanie do obehu aj osiva neregistrovaných odrôd najviac na dobu jedného roka.

(3) Povolenia vydané podľa odseku 1 a 2 zverejní ministerstvo vo svojom vestníku.

§ 41
Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa

§ 4 ods. 3, § 5 až 15, § 35 až 38 zákona č. 61/1964 Zb. o rozvoji rastlinnej výroby v znení zákona č. 132/1989 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 184/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 285/1995 Z. z. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 22/1996 Z. z.

§ 42
Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 1997.

Michal Kováč v. r.

Ivan Gašparovič v. r.

Vladimír Mečiar v. r.

1) Zákon č. 132/1989 Zb. o ochrane práv k novým odrodám rastlín a plemenám zvierat v znení neskorších predpisov.

2) Zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov.

3) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky.

4) § 7 písm. d) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 287/1994 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

5) § 2 písm. f) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 285/1995 Z. z. o rastlinolekárskej starostlivosti.

6) § 9 ods. 6 zákona Slovenskej národnej rady č. 100/1977 Zb. o hospodárení v lesoch a štátnej správe lesného hospodárstva v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 265/1995 Z. z.

7) § 9 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 100/1977 Zb. v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 265/1995 Z. z.

8) Napríklad zákon Slovenskej národnej rady č. 30/1992 Zb. o Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komore.

9) Zákon č. 30/1968 Zb. o štátnom skúšobníctve v znení neskorších predpisov.

10) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

11) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 100/1996 Z. z. o ochrane štátneho tajomstva, služobného tajomstva, o šifrovej ochrane informácií a o zmene a doplnení Trestného zákona v znení neskorších predpisov.

12) Zákon č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov.

13) § 34 a nasl. zákona Slovenskej národnej rady č. 100/1977 Zb.

14) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 18/1996 Z. z. o cenách, vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 87/1996 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 18/1996 Z. z. o cenách.

15) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.